

מראי מקומות - מועד קטן

כט.

א. הנפטר מן החי, לא יאמר לו לך בשלום, אלא לך לשלום

ובביאור החילוק, כ' הנמוקי יוסף (יח: בדפי הרי"ף), דלך בשלום משמע דההליכה תהי' בשלום, אבל לא ימצא שלום בסוף [משא"כ לך לשלום, דמשמע דגם כשיגיע שם יהי' לו שלום]. והוסיף הנ"י בנוגע לדבר זה, "ויש בני אדם שמנחשין ומשימין דבר בלבם, וכנגדן דברו חכמים, אבל למי שאינו מקפיד, אין הדבר מזיק כלום" (וכדאי' בפסחים קי: לענין זוגות, ומכאן קצת ראי' למש"כ האג"מ דיש לומר כן גם לענין עין הרע, דעכ"פ נראה מדברי הנ"י דאין נאמר כלל זה רק לענין זוגות).

ב. דוד שאמר לו לאבשלום, וכו'

תמה הבן יהוידע בברכות (סד), האם לא ידע דוד המלך החילוק בין לך לשלום ובין לך בשלום. ותי' דכיון דאותיות "בשלום" נמצאים בשם "אבשלום", הי' רוצה דוד לברך אבשלום באותיות שהם בשמו, לפי שהשפע יורד לאדם ע"י הצנורות של האותיות

של שמו, וא"כ סבר דלאבשלום יהי' זה לברכה. אבל כיון דיצא דבר זה מדוה, הי' מיד לרעתו של אבשלום. ועוד כ' דדוד לא ידע דכוונת אבשלום הי' להזיק לו, ולכן הי' סובר לברכו לפי תומו, אבל מן השמים שמו בפיו של דוד הברכה בלשון זה, וכשגגה היוצא מלפני השליט.

ג. ת"ח אין להם מנוחה, אפילו לעוה"ב

כ' הנמוקי יוסף (יח: בדפי הרי"ף) שהוא משום שאף לאחר מיתתו, עוסקין בתורה בישיבה של מעלה. ובחי' הגר"א בברכות (סד) פי' דבדרך כלל אדם נקרא הולך בעוה"ז, לפי שיכול לעלות תמיד ממעלה למעלה, ובעוה"ב הוא נקרא עומד, לפי ששוב אינו יכול לעלות. אבל יש כמה צדיקים שאפי' בעוה"ב הם נקראים מהלכים, וזו מדרגה גדולה שאין למעלה ממנה. והוסיף דנראה שזה לצדיקים שהניחו תלמידיהם בעוה"ז, אשר על ידם נתוסף תמיד זכות ע"י פעולתו בחייו.

הדרן עלך ואלו מגלחין
וסליקא לה מסכת מועד קטן